

คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดยหัวหน้างานวินัยและสอบสวน

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2551 ข้อ 80 กำหนดให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ม.” เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ โดยประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

1. ประธานกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยเลือกจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากกรรมการตาม 3 จำนวนสามคน
3. กรรมการซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการจำนวนสองคน

โดยให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งเพื่ออธิการบดีมอบหมายเป็นเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานนิติการ และหัวหน้างานวินัยและสอบสวน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

แต่เนื่องจากข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฉบับดังกล่าว ได้ประกาศใช้เมื่อเดือนมิถุนายน 2551 ซึ่งคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการบริหารบุคคล พ.ศ. 2548 ยังปฏิบัติหน้าที่อยู่ และตามบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ดังนั้น องค์ประกอบของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ ตามข้อ 2,3 จึงยังไม่ได้นำมาบังคับใช้ คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ ชุดปัจจุบันจึงมีองค์ประกอบตามข้อ 12 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการบริหารบุคคล พ.ศ. 2548 ดังนี้

1. ประธานซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
2. กรรมการซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ทั้งที่มีสถานะเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการและที่จัดตั้งโดยระเบียบของสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน

3. กรรมการซึ่งเลือกจากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานมหาวิทยาลัย จำนวนสามคน

4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งกรรมการตาม 2 และ 3 เลือกจากบุคคลภายนอก จำนวนสามคน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยการอุทธรณ์และร้องทุกข์ พ.ศ.2551 ซึ่งได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ โดยเฉพาะในข้อ 82 ดังนี้

1. พิจารณาอุทธรณ์กรณีลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน
2. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจ เนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
3. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่ถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
4. พิจารณาอุทธรณ์และพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

การอุทธรณ์

การอุทธรณ์ หมายถึง การที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยร้องขอให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กำหนดไว้ ยกเรื่องของตนขึ้นพิจารณาใหม่ให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ตน

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ คือ ข้าราชการ พนักงาน ผู้ถูกลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน

อายุความในการใช้สิทธิอุทธรณ์ ต้องอุทธรณ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ

สิทธิของผู้อุทธรณ์

1. ขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวน
2. ขอแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะเป็นหนังสือต่างหากก็ได้
3. มีสิทธิคัดค้านผู้พิจารณาอุทธรณ์เรื่องของตนได้ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดตาม ข้อ 89 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ.2551 คือ มีสาเหตุโกรธเคืองกับคู่กรณี เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของคู่กรณี มีเหตุอันใดซึ่งอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนของคู่กรณี

วิธีอุทธรณ์และการยื่นอุทธรณ์

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ โดยทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ

หลักการรับพิจารณาเรื่องอุทธรณ์

เรื่องอุทธรณ์ที่ อ.ก.ม.อุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ จะรับไว้พิจารณาได้ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นอุทธรณ์ที่ยื่นภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ
2. เรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการพิจารณาตามขั้นตอนของฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยุติเรียบร้อยแล้ว
3. หนังสืออุทธรณ์ต้องลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ และแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร

ถ้าคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ มีมติไม่รับอุทธรณ์รายได้ไว้พิจารณา ให้อธิการบดีแจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และให้แจ้งผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษทราบด้วย

การร้องทุกข์

การร้องทุกข์ หมายถึง การที่ข้าราชการร้องขอความเป็นธรรมเนื่องจากเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือร้องทุกข์เมื่อมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา หรือร้องทุกข์กรณีถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือร้องทุกข์กรณีที่ผู้บังคับบัญชาตักเตือน สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดหรือทำทัณฑ์บนในเรื่องประพฤติผิดจรรยาบรรณ

อายุความในการร้องทุกข์ ต้องร้องทุกข์ภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ หรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

สิทธิของผู้ร้องทุกข์

1. ขอแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุมคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ โดยให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือจะยื่นเป็นหนังสือต่างหากก็ได้
2. มีสิทธิคัดค้านผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของตนได้ เช่นเดียวกับกรณีอุทธรณ์

วิธีการร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์จะร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือ โดยมีรายละเอียดของข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างไร และความประสงค์ของการร้องทุกข์ว่าตนต้องการจะให้คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ ดำเนินการอย่างไร โดยทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ และในหนังสือร้องทุกข์ต้องมีการลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ไว้ด้วย

เมื่อประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ ได้รับหนังสือร้องทุกข์ข้างต้น ให้ประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ ไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับหนังสือแจ้งแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปยังประธานคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ ภายใน 7 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์

หลักการรับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เรื่องร้องทุกข์ที่ คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ จะรับไว้พิจารณาได้ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่นภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ หรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์
2. เรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการพิจารณาตามขั้นตอนของฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยุติเรียบร้อยแล้ว
3. หนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อ และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องมีรายละเอียดของข้อเท็จจริง และปัญหาของเรื่องซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างไร

ถ้าคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ฯ มีมติไม่รับเรื่องร้องทุกข์ใดไว้พิจารณาให้อธิการบดีแจ้งมตินั้นให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว